

Förluster vid 21. Mekaniserade brigaden ”Svenskbrigaden”

Artikel 1

Soldater från “Akhmat” tillfogade den “svenska” brigaden inom Ukrainas väpnade styrkor stora förluster i Sumy oblast.

Rakertartilleri URAGAN

”Akhmat” är namnet på en serie ryska paramilitärförband. De är kända för hårdhänt beteende i fält. Förbandet tillhör en privatarmé utöver de väpnade Styrkorna.

RIA Novosti, 23.02.2026. © RIA Novosti / Jevgenij Bijatov
KURSK, 23 februari – RIA Novosti.

Soldater från specialstyrkan **”Akhmat”** och närliggande enheter inom den ryska gruppen **”Sever”** har **”kraftigt decimerat”** enheter ur den så kallade **”svenska”** 21:a fristående mekaniserade brigaden inom Ukrainas väpnade styrkor i Sumy oblast, uppgav en av befälhavarna för specialstyrkans grupp **”Pressa”** med anropssignalen **”Salza”** till RIA Novosti.

Den 21:a fristående mekaniserade brigaden kallas **”svensk”** eftersom en stor del av de soldater som ingår i den har genomgått utbildning på Natos övningsfält, och brigaden är utrustad med svensk pansarmateriel och beväpning. Brigaden deltog i attacken mot Kursk oblast men led förluster.

”Till 50 procent består brigaden av personal från Ukrainas väpnade styrkor, i synnerhet infödda från Ukraina samt personer från allierade länder och anhängare, som har genomgått utbildning på Natobaser”, förklarade **”Salza”**.

Han preciserade att efter förlusterna i Kurskoperationen drogs brigaden tillbaka och i slutet av förra året åter noterades den på frontavsnitten i Sumy oblast.

”Det vill säga, brigaden har åter setts här, delvis – vissa bataljoner kom hit med den ny materiel. Jag kan med säkerhet säga att **’Akhmat’ även nu deltog aktivt i konfrontationen med brigaden, och vi tillfogade dem återigen betydande förluster”,** sade källan till nyhetsbyrån.

Artikel 2

Israeliska källor betonar att stridsvagnar inte är en fristående lösning utan en kärnkomponent i kombinerad vapentaktik.

Av Hezy Laing

Få militära förband har prövat gränserna för pansarkrigföring i bebyggelse så ingående som Israels försvarsstyrkor (IDF).

Från striderna i Suez stad 1973 till Beirut 1982, vidare till Nablus och Jenin 2002 samt de mer nyliga striderna i Gaza 2014 och 2023, har Israel upprepade gånger ställts inför frågan om stridsvagnar är en tillgång eller en belastning i bebyggelse.

Israeliska militärhistoriker som brigadgeneral (reserven.) Dov Tamari och generalmajor (reserven.) Israel Tal, arkitekten bakom Merkava-programmet, har konsekvent hävdatt att stridsvagnar förblir outhärliga när de integreras korrekt med infanteri och underrättelser.

Deras slutsatser stöds av IDF:s operativa analysenheter, som har funnit att pansarförband avsevärt minskar infanteriets förluster när de används på rätt sätt.

IDF:s erfarenheter från Operation Defensive Shield 2002 visade att stridsvagnar gav avgörande eldkraft och skydd vid manövrering genom flyktingläger och tätt bebyggda stadsområden.

Merkava-stridsvagnar absorberade dussintals RPG-träffar (**Pansarskott**) i Jenin och Nablus, vilket gjorde det möjligt för infanteriet att avancera med betydligt färre förluster än väntat.

Efterrapporter från IDF:s markstridskommando noterade att pansarenheter minskade infanteriets dödsfall med mer än 60 procent jämfört med operationer där stridsvagnar saknades eller sattes in för sent.

Stridsvagnens förmåga att avfira precis 120 mm-eld, använda värmekameror och erbjuda tungt pansarskydd visade sig vara avgörande för att bryta igenom befästa positioner.

Libanonkriget 2006 blottlade dock sårbarheter.

Hizbollahs användning av avancerade pansarvärnsrobotar som Kornet-E orsakade betydande skador, vilket fick IDF att påskynda utvecklingen av det aktiva skyddssystemet Trophy, som togs i operativt bruk 2011.

Sedan införandet har Trophy enligt den israeliska försvarstillverkaren Rafael avvärjt mer än 90 procent av inkommande pansarvärnshot i Gaza och Libanon. Detta omvandlade stridsvagnen från att vara sårbar till att överleva.

Hur systemet fungerar Torphy

1. **Radar upptäcker hotet** – sensorer runt fordonet övervakar 360°.
2. **Datorn beräknar banan** – avgör om projektilen kommer att träffa.
3. **Motåtgärd skjuts ut** – små explosiva projektiler avfyras och förstör hotet i luften.

Det kan stoppa exempelvis:

- pansarvärnsrobotar (ATGM)
- RPG-granater
- **vissa drönare** och raketer

Under Gazakriget 2014 och operationerna i Gaza 2023–2024 visade sig stridsvagnar åter vara avgörande.

IDF-befälhavare rapporterade att pansarbrigader möjliggjorde snabba genombrott i områden som Shuja'iyya och Jabalia, samtidigt som de tillhandahöll evakueringskorridorer för sårade och nedhållande eld.

Israeliska källor betonar att stridsvagnar inte är en fristående lösning utan en central del av kombinerad vapentaktik.

När de samverkar med drönare, ingenjörsförband och infanteri förblir de ett av IDF:s mest effektiva verktyg i urban strid, genom att erbjuda skydd, precision och psykologisk dominans i miljöer där fotsoldater ensamma skulle löpa betydligt större risk.

Sammanfattning

Texten beskriver hur Israels försvarsstyrkor (IDF) genom flera konflikter har prövat stridsvagnars roll i urban krigföring. Erfarenheterna från bland annat 1973, 1982, 2002 samt Gaza 2014 och 2023–2024 visar enligt israeliska bedömare att stridsvagnar är avgörande när de används i samverkan med infanteri, underrättelser och andra vapenslag. Studier inom IDF pekar på att pansarenheter kraftigt minskar infanteriets förluster och bidrar med eldkraft, skydd och rörlighet i tätbebyggda områden.

Samtidigt blottade Libanonkriget 2006 sårbarheter mot avancerade pansarvärnsrobotar, vilket ledde till införandet av det aktiva skyddssystemet Trophy. Med förbättrat skydd har stridsvagnarna åter blivit en central och effektiv del av Israels kombinerade vapentaktik i urban strid.

Artikel 3

Tal av:

**Ukrainska ambassadören
Zaluzjnyj i Storbritannien och
Irland
(tidigare Överbefälhavare i
Ukraina)**

Inledning

Mina damer och herrar, tack för inbjudan och för möjligheten att tala här idag.

Kriget i Ukraina är inte bara ett krig om territorium.

Det är ett krig om principer.

- Om reglerna som styr världen.
- Och om Europas framtida säkerhet.

Det som avgörs i Ukraina kommer att påverka hela den internationella ordningen.

Kriget förändrades snabbare än vi trodde.

När kriget började tänkte många i termer av tidigare konflikter. Man talade om manöverkrig, pansargenombrott, stora offensiver. Men verkligheten förändrades snabbare än analyserna.

Kriget gick från rörliga operationer till stabilisering, från stabilisering till positionskrig, och från positionskrig till något nytt.

Idag befinner vi oss i en fas där teknologi formar slagfältet mer än numerär.

Stridsfältet är transparent. Stridsfältet är inte längre dolt. Det är genomlyst av sensorer, drönare och satelliter. Varje rörelse upptäcks snabbt. Varje koncentration av styrkor blir synlig. Det innebär att överraskning är svår att uppnå.

Det klassiska genombrottet blir allt mer riskfyllt. Vi ser ett stridsfält där information styr beslut i realtid. Stridens logik har förändrats. Den moderna stridens logik är enkel:

- Upptäck målet
- Identifiera det.
- Slå det
- Utvärdera resultatet.
- Slå igen.

Den sida som gör detta snabbast får fördel. Det betyder att precision är viktigare än massa.

Informationshastighet viktigare än antal soldater. Systemintegration viktigare än enskilda vapensystem.

Drönarna förändrade kriget:

- Den faktor som haft störst påverkan är drönarna.
- De används för spaning, för målangivelse, för direkta attacker.
- De används i logistik, i minering, i psykologisk påverkan.
- De gör stridsfältet tredimensionellt.
- De gör djupet sårbart. De gör bakre områden till en del av fronten

. Allt detta förändrar krigets natur. Kampen om informationsfältet.

Elektronisk krigföring har blivit lika viktig som artilleri. Den som kan störa fiendens signaler, skydda sina egna system, och bryta fiendens kontroll över informationsflödet får omedelbart en operativ fördel.

Vi slåss inte bara om territorium. Vi slåss om kontrollen över informationsfältet.

Kriget är ett innovationskrig. Detta krig avgörs inte enbart av resurser.

Det avgörs av förmågan att anpassa sig snabbare än fienden. Ukraina har överlevt tack vare innovation. Tack vare flexibilitet. Tack vare samarbete mellan militär och civil sektor.

Vi har lärt oss att framtidens krig avgörs inte bara av soldater och generaler, utan också av ingenjörer, programmerare och systemutvecklare.

Väst riskerar att förbereda sig för gårdagens krig

Många västländer fortsätter att planera enligt äldre doktriner.

De köper system för konflikter som redan passerat.

De bygger organisationer för långsamma krig.

De tänker i decennier, medan slagfältet förändras på månader.

Detta innebär en risk.

En risk att hamna efter i den militära utvecklingen.

Ryssland anpassar sig. Vi måste också förstå att Ryssland lär sig.

De ökar sin produktion. De förbättrar sin elektroniska krigföring. De anpassar sin taktik.

De integrerar civila resurser i krigs ekonomin. Det är farligt att underskatta deras förmåga att förändras.

Framtidens krig

Framtidens krig kommer att vara mer automatiserad.

*** Mer digital. * Mer transparent. * Mer långräckviddig.**

*** Frontlinjen blir mindre tydlig.**

Striden kommer att bestå av nätverk av sensorer och eldnoder. Detta är den verklighet vi redan befinner oss i.

Ukrainas erfarenhet

Ukraina har idag unik erfarenhet av modern högintensiv markstrid. Den erfarenheten bör inte ignoreras. Den bör studeras. Den bör integreras i gemensam planering. Vi behöver närmare samarbete, snabbare innovation och gemensam utveckling.

Avslutning

Ukrainas kamp handlar inte bara om överlevnad. Den handlar om att visa att internationell rätt gäller. Att aggression inte får löna sig. Att demokratier kan försvara sig. Europas säkerhet avgörs nu. Den avgörs i Ukraina.

Tack.

Sammanfattning

Talets huvudbudskap är att kriget i Ukraina inte bara handlar om territorium utan om internationella principer, Europas säkerhet och den framtida världsordningen. Krigets karaktär har förändrats snabbt – från manöverkrig till ett högteknologiskt, informationsdrivet positionskrig där slagfältet är transparent och styrs i realtid av sensorer, drönare och satelliter.

Teknologi, särskilt drönare och elektronisk krigföring, har blivit avgörande. Precision, informationshastighet och systemintegration väger tyngre än numerär och traditionella massarméer. Kriget beskrivs som ett innovationskrig där anpassningsförmåga är viktigare än enbart resurser.

Talaren varnar för att väst riskerar att förbereda sig för gårdagens krig, medan Ryssland samtidigt anpassar sig och stärker sin krigsekonomi. Framtidens krig väntas bli mer automatiserad, digital och nätverksbaserad, med otydliga frontlinjer.

Avslutningsvis betonas att Ukrainas erfarenheter bör tas tillvara och att landets kamp gäller både nationell överlevnad och försvar av internationell rätt och europeisk säkerhet.

Artikel 4

Hur Ukrainas femte krigsår verkligen kommer att se ut

Här är de strider – teknologiska, industriella och institutionella – som kan avgöra kriget 2026

Av Igor Kossov
25/02/2026

Det femte året av den fullskaliga invasionen är på många sätt en kapplöpning.

Båda sidor kämpar för att övertyga världen om att de vinner och försöker flytta det internationella trycket över på sin motståndare. De tävlar om att bredda drönarnas dödszon runt frontlinjen och pressa dess gränser allt djupare in på fiendens territorium. De skyndar sig mot verkligt autonoma vapen som inte påverkas av elektroniska motåtgärder – vapen som hotar att förändra krigföringen i grunden. Samtidigt försöker de snabbt bygga ut sin industriella kapacitet och nöta ner motståndarens ekonomi tills någon av dem bryter samman.

Men när båda sidor springer i samma takt blir resultatet ett segt utnötningskrig – en brutal kamp kilometer för kilometer, medan ryska drönare och robotar susar över huvudet, dödar civila och förstör det de är beroende av.

Det som kan bryta dödläget är vilket krigssystem som fungerar bäst: Ukrainas bristfälliga demokrati, med tusentals startupföretag och decentraliserad innovation som fortfarande försöker frigöra sig från sitt postsovjetiska arv – eller Rysslands auktoritära maskin, byggd på centraliserad styrning, produktion i sovjetisk skala och viljan att oändligt mata in människor i krigets kvarn.

Här är de strider – teknologiska, industriella och institutionella – som kan avgöra kriget 2026.

Ryska förluster ökar Rysslands prioriteringar på stridsfältet

Ryssland har tagit mark snabbare under 2025 än under 2024 och erövrat 0,8 % av Ukrainas territorium. Enligt Institute for the Study of War (ISW) tog eller infiltrerade ryska styrkor 462 kvadratkilometer i december och 364 kvadratkilometer i januari.

Natos generalsekreterare Mark Rutte har liknat framryckningstakten vid ”den hackiga hastigheten hos en trädgårdssnigel”. **Ukrainarna genomför regelbundet motanfall och återtär delar av det ockuperade territoriet längs fronten.**

Samtidigt har ryssarna blött och dött för varje markbit, med cirka 35 000 förluster i december och 31 000 i januari – motsvarande 76 respektive 87 förluster per kvadratkilometer enligt ISW:s uppskattning. Siffrorna kan vara ännu högre.

ISW är en **amerikansk tankesmedja** (forskningsinstitut) som analyserar krig, militärstrategi och säkerhetspolitik.

Överbefälhavaren Oleksandr Syrskyj uppgav att Rysslands förluster i januari översteg antalet soldater som Moskva lyckades rekrytera under samma period.

”Ukrainas situation på stridsfältet är svår men inte kritisk”, skrev ISW. ***”Även om Ryssland förblir farligt är en kollaps av Ukrainas försvar osannolik... båda sidor är låsta i positionskrig med begränsad förmåga till snabb manöver.”***

Under andra halvan av 2025 har Ryssland i ökad utsträckning förlitat sig på infiltration för att vinna mark. Små grupper smyger genom luckor i det ukrainska försvaret, stärker gradvis sina positioner och för in tyngre utrustning. Med personalbrist på den ukrainska sidan och stora ryska förluster lär denna taktik bestå under överskådlig tid.

ISW:s Christina Harward säger att Rysslands strategi har varit att ”upprätthålla visst tryck längs hela frontlinjen” för att binda upp ukrainska styrkor. Ryska attacker mot Hultjapole och Oleksandriivka tycks ha planerats i förväg, med Ukrainas markförbindelser som viktiga mål. Prioriteten bedöms dock fortsatt vara Donetsregionen.

Rysslands val på stridsfältet är inte enbart militär. Enligt Zahorodnjuk försöker Moskva visa att de vinner, särskilt i Donbas, som utpekats som ett strategiskt mål. Framgångar där skulle kunna användas för att visa styrka både hemma och internationellt.

Putin behöver visa kontroll inför sin elit, eftersom intrycket av svaghet skulle kunna väcka frågor om lojalitet.

Internationellt riktar sig signalerna till Kina, Indien och länder i det globala syd – men också till Washington. USA:s president Donald Trump har uttryckt vilja att nå en vapenvila. [Enligt John Bolton bryr sig Trump mer om att få till ett avtal än om dess innehåll.](#)

Kreml hoppas att USA ska sätta maximal press på Ukraina under det kommande året. USA är källan till många av de mest avancerade vapnen som Ukraina använder, även om de nu finansieras av europeiska allierade.

Dödszonen

Oavsett Moskväs budskap har slagfältet förändrats. Frontlinjen är inte längre en tydlig linje.

Mellan arméerna breder en ”**dödszon**” ut sig – dominerad av drönare. Den har i praktiken trängit undan mekaniserade anfall och väntas växa ytterligare. **Zonen sträcker sig i vissa områden från 10 till över 30 kilometer.**

Båda sidor försöker expandera den djupare in i fiendens territorium. Frågan är vem som kontrollerar mest av motståndarens område.

Ukrainska FPV-drönare och bombdrönare håller fronten, men i vissa regioner ligger Ukraina efter i medeldistansattacker. **Ryska elitförband har slagit mot flygfält, lastbilar och tåg upp till 200 kilometer bakom fronten.**

Det beror inte på att Ukraina saknar kapacitet, utan på att medeldistansdrönare är dyrare att utveckla och producera i större skala. Samtidigt används drönare för att kompensera personalbristen, vilket gör att kortdistanslösningar prioriteras.

Ukraina har identifierat detta gap och ökar sina insatser mot rysk logistik och ledningscentraler, men sådana kampanjer tar tid innan effekterna blir synliga.

Drönarkriget

Att kontrollera dödszonen innebär att kontrollera drönarna. Den kampen utvecklas snabbare än någon av sidorna förväntade sig – och därför ser den teknologiska kapplöpningen kring drönare ut att bli ännu viktigare under invasionens femte år. Det femte året av den fullskaliga invasionen är på många sätt en kapplöpning.

Båda sidor försöker övertyga omvärlden om att de vinner och flytta det internationella trycket till motståndaren. De tävlar om att utvidga drönarnas dödszon runt frontlinjen, allt djupare in på fiendens territorium. De skyndar sig att utveckla verkligt autonoma vapen som inte påverkas av elektroniska motåtgärder – vapen som kan förändra krigföringen i grunden. Samtidigt försöker de öka sin industri och försvaga motståndarens ekonomi tills någon bryter samman.

När båda sidor rör sig i samma takt uppstår dock ett utnötningskrig – en brutal kamp meter för meter, medan ryska drönare och robotar fortsätter att slå mot civila och infrastruktur. Det som kan bryta dödläget är vilket krigssystem som fungerar bäst: Ukrainas bristfälliga men innovativa demokrati med tusentals **startups.**

En startup är oftast ett företag som är nytt

- bygger på en **innovativ idé**
- vill **växa snabbt**, ofta internationellt
- ofta söker **riskkapital (investeringar)**

och decentraliserad utveckling – eller Rysslands centraliserade, auktoritära maskin med storskalig produktion och beredskap att fortsätta trots stora förluster.

Ryska prioriteringar

Ryssland saknar enligt bedömare kapacitet att genomföra mer än en större offensiv åt gången. Huvudfokus väntas ligga kvar i östra Ukraina, särskilt i Donetskregionen, även om trycket i söder kan öka.

Ryska offensiver har också ett politiskt syfte: att visa styrka både för den inhemska publiken och internationellt. President Putin behöver signalera kontroll, och militära framgångar används för att stärka den bilden – även gentemot aktörer som Kina, Indien och länder i det globala syd.

I USA spelar den politiska dimensionen också roll, särskilt om Washington pressar Ukraina mot en vapenvila.

Sammanfattning

Ukrainas femte krigsår (2026) präglas av en kapplöpning – teknologiskt, industriellt och politiskt. Båda sidor försöker övertyga omvärlden om att de har övertagat, samtidigt som de utvecklar nya vapensystem, särskilt drönare och autonoma AI-vapen, och försöker skala upp sin krigsindustri.

Utnötningskrig och långsam rysk framryckning

Ryssland har under 2025 tagit något mer territorium än året innan (cirka 0,8 %), men framryckningen är mycket långsam och kostsam. Förlusterna är mycket höga – tiotusentals soldater varje månad. Kriget har låst sig i ett positionskrig där båda sidor har begränsad förmåga till större genombrott. Ryssland använder allt mer infiltrationstaktik med små enheter som gradvis tar terräng.

Drönarnas ”dödszon”

Frontlinjen har förändrats och ersatts av en bred ”dödszon” dominerad av drönare, som i vissa områden sträcker sig 10–30 kilometer. Båda sidor försöker utvidga denna zon djupare in på fiendens territorium.

Ukraina är starkt på kortdistansdrönare, men ligger delvis efter när det gäller medeldistansattacker, där Ryssland har slagit mot mål långt bakom fronten. Samtidigt utvecklas autonoma vapensystem som kan fungera utan mänsklig styrning och stå emot elektronisk krigföring – något som kan förändra krigets natur.

Industriell kapplöpning

Krigets utgång avgörs i hög grad av industriell kapacitet. Båda sidor försöker skala upp produktionen av drönare, robotar och ammunition, samtidigt som de försöker försvaga motståndarens ekonomi.

Avgörande kan bli vilket system som fungerar bäst:

- Ukrainas mer decentraliserade, innovationsdrivna modell med många startups
- Rysslands centraliserade, auktoritära modell med storskalig produktion och hög tolerans för förluster

Politiska dimensioner

Rysslands offensiver har även ett politiskt syfte – att visa styrka inför den egna eliten och internationella aktörer som Kina, Indien och länder i det globala syd.

USA:s hållning, särskilt om Washington pressar Ukraina mot vapenvila, kan få stor betydelse.

Slutsats

Kriget 2026 väntas fortsätta som ett hårt utnötningskrig. Det som kan bryta dödläget är teknologiska genombrott (särskilt inom autonoma system), industriell uthållighet eller politiska förändringar. Anpassningsförmåga och produktionstakt blir avgörande faktorer.

Artikel 5

Fyra år av invasionen av Ukraina: Har Rysslands militär lärt sig att föra ett bättre krig? – Analys

Före Ukraina var den senaste gången Ryssland genomförde en fullskalig invasion av ett annat suveränt land Georgien. Moskva gick segrande ur den 16 dagar långa konflikten 2008, men det var rörigt och visade att de ryska väpnade styrkorna behövde en omfattande upprustning.

För fyra år sedan sattes en delvis reformerad rysk militär återigen på prov när hundratusentals soldater strömmade in i Ukraina. Att döma av de hisnande förlusterna – mer än 1,2 miljoner döda och sårade och stigande – har det varit ännu rörigare. Och Moskva har fortfarande inte segrat.

Men Rysslands väpnade styrkor lär sig. Frågan är hur mycket de har lärt sig sedan den 24 februari 2022.

– De anpassar sig till förhållandena på slagfältet, men mer permanenta förändringar av styrkan när det gäller strategi och operationer kommer senare, säger Dara Massicot, långvarig expert på Rysslands militär och senior fellow vid Carnegie Endowment for International Peace, till RFE/RL.

– Jag skulle beskriva det den ryska militären har genomgått som anpassning snarare än reform, eftersom mycket verkar drivas av omedelbara påfrestningar, säger Nick Reynolds, expert på markkrigföring vid Royal United Services Institute i London.

– Man bygger inte den idealiska styrkan för framtida krig. Man löser operativa problem och försöker sätta in en tillräckligt bra styrka enligt egna mått för att hantera de aktuella utmaningarna.

Överstelöjtnant Juha Kukkola vid Finlands nationella försvarshögskola säger att det inte har skett någon verklig ”reform” i rysk mening, eftersom krigets logik gör det omöjligt.

Enligt honom lär sig Ryssland av sina misslyckanden samtidigt som man förlorar erfarna soldater och utrustning – och försöker överleva i nästa fas av kriget. Lärdomarna är anpassade till just detta krig och kanske inte överförbara till nästa.

Mellan Georgien och Ukraina

Efter den röriga segern i Georgien fick dåvarande försvarsministern Anatolij Serdjukov i uppdrag att genomföra stora förändringar i militären, bland annat att bryta med sovjetiskt tänkande.

Han försökte minska arméns storlek, reformera militärutbildningen, satsa mer på underofficerare och omstrukturera bort från stora divisioner till mindre, mer rörliga bataljonsstridsgrupper. Stora investeringar gjordes i nya stridsvagnar, pansarfordon, robotar och kommunikationssystem.

Men 2012 avskedades han av president Vladimir Putin efter en skandal. Hans efterträdare Sergej Sjojgu stoppade en fullständig återgång till det gamla systemet, men genomförde få ytterligare moderniseringar.

Enligt forskare skiftade fokus omkring 2012 mot förberedelser för ett större krig, men utan verkligt genomgripande reformer.

Under åren därefter genomförde Kreml en expeditionär insats i Syrien, där man fick värdefull erfarenhet av samordnade flyganfall och samverkan mellan mark- och luftstyrkor.

När Ryssland invaderade Ukraina väntade många att den större och bättre beväpnade ryska armén snabbt skulle inta Kiev. Så blev det inte – delvis på grund av ukrainskt motstånd, men också på grund av bristfällig rysk krigföring.

Inom ett år genomförde Ukraina två motoffensiver och drev tillbaka ryska styrkor i Cherson- och Charkivregionerna.

Kreml bytte flera befälhavare. General Sergej Surovikin stabiliserade tillfälligt fronten genom att bygga omfattande försvarslinjer, de så kallade **Surovikin-linjerna**.

Försvarssystemet är inte en enda mur utan **flera lager av hinder och försvar**:

- **Minfält** (ibland flera kilometer djupa)
- **Skyttegravar**
- **Pansarhinder**
- **“Draktänder”** – betongpyramider som stoppar stridsvagnar
- **Artilleriställningar och bunkrar**

Ryska förband återgick också till mer traditionell sovjetisk taktik: vågor av infanteri för att övermanna försvaret – en metod som kom att kallas ”köttkvarnen” på grund av de enorma förlusterna.

Senare har man använt små, lätt beväpnade enheter på motorcyklar och terrängfordon för att snabbt försöka passera ukrainska linjer och undvika drönare.

Resultatet är att Ryssland har lidit fler döda och sårade än i alla sina krig sedan andra världskriget tillsammans. Man har förlorat huvuddelen av sina pansarfordon och genomför nu mindre ”bita-och-hålla”-anfall med infanteri. Förlusterna är höga och disciplinproblemen stora.

Enligt experter är det svårt att tala om verklig reform, eftersom det skulle kräva ett erkännande av problemen – något det saknas vilja till.

På den elektroniska fronten

Bland förbättringarna som noterats finns rysk artilleritaktik och förmågan till elektronisk krigföring, exempelvis att störa drönare och radar.

Drönare har förändrat hela kriget för både Ryssland och Ukraina: kamikaze drönare av typen Shahed, transportdrönare, FPV-drönare och fiberoptiskt styrda drönare.

Ryssland låg initialt efter men köpte tusentals drönare och teknik från Iran och byggde sedan upp egen produktion.

Den ryska enheten Rubikon – ett center för avancerad obemannad teknik som kombinerar utveckling, inköp, testning och strid – ses som en av de mest framgångsrika innovationerna sedan 2022. Ledningen vill enligt experter kopiera modellen till andra områden.

Avgörande är dock att Ryssland helt enkelt är större och har mer resurser. I ett sådant krig behöver man inte vara bättre än motståndaren – det räcker att ha mer resurser, fler människor och mer tid.

Samtidigt har Ryssland inte tillräckligt med resurser för att fullt ut bygga framtidens styrkor baserat på erfarenheterna från Ukraina, eftersom förlusterna är så stora.

Militärer som överlever ett krig kan ibland komma ut starkare – men ibland misslyckas de helt när de provas nästa gång.

Sammanfattning

Fyra år av invasionen av Ukraina: Har Rysslands militär lärt sig att föra ett bättre krig Fyra år efter invasionen av Ukraina har Rysslands militär inte genomfört någon genomgripande reform, men den har anpassat sig till krigets krav. Förlusterna är enorma – över 1,2 miljoner döda och sårade – och Ryssland har ännu inte uppnått seger.

Experter beskriver utvecklingen som **anpassning snarare än reform**. Armén löser akuta problem på slagfältet snarare än att bygga en långsiktigt modern och effektiv styrka. Krigets logik och politisk ovilja att erkänna brister försvårar djupare förändringar.

Efter reformförsök efter Georgienkriget 2008 moderniserades delar av militären, men utvecklingen avstannade. I Ukraina har Ryssland återgått till mer traditionell och kostsam taktik, som massiva infanterianfall, samtidigt som man förlorat stora mängder pansar och erfarna soldater.

Samtidigt har Ryssland förbättrat vissa områden, särskilt artilleri, elektronisk krigföring och drönanvändning. Drönare har blivit centrala i kriget, och enheter som Rubikon-centret ses som framgångsrika innovationer.

Den avgörande faktorn är dock Rysslands storlek och resurser. I ett utdraget utnötningskrig behöver man inte vara bättre – bara ha mer folk, materiel och tid.

Slutsatsen är att Ryssland har lärt sig att överleva och anpassa sig i detta krig, men det är oklart om lärdomarna gör militären starkare på lång sikt eller bättre rustad för framtida konflikter

Artikel 6

Rysslands utnötningskrig i Ukraina (För dig nog viss repetition)

Från CSIS Centre for Strategic & International Studies

Massiva förluster och minimala vinster för ett land i nedgång

Trots påståenden om momentum på stridsfältet i Ukraina visar data att Ryssland betalar ett extraordinärt högt pris för minimala vinster och är på tillbakagång som stormakt.

Sedan februari 2022 har ryska styrkor lidit nästan 1,2 miljoner förluster, fler än någon stormakt i något krig sedan andra världskriget. I nuvarande takt kan de sammanlagda ryska och ukrainska förlusterna nå 2 miljoner till våren 2026.

Efter att ha tagit initiativet 2024 har ryska styrkor avancerat med en genomsnittlig hastighet på mellan 15 och 70 meter per dag i sina mest framträdande offensiver – långsammare än nästan alla större offensiva kampanjer i något krig under det senaste århundradet.

Samtidigt utsätts Rysslands krigsekonomi för ökande påfrestningar: tillverkningsindustrin minskar, tillväxten väntas bli 0,6 procent 2025, och landet saknar globalt konkurrenskraftiga teknikföretag som kan driva långsiktig produktivitet.

Om man lyssnar på Rysslands president Vladimir Putin och till och med vissa amerikanska beslutsfattare låter det som om Ryssland marscherar mot en oundviklig seger på stridsfältet i Ukraina. I ett tal den 17 december 2025 vid det nationella försvarskontrollcentret sade Putin:

”Våra trupper avancerar med självförtroende och maler ned de fientliga styrkorna, besegrar fiendens enheter, dess styrkegrupper och reserver, inklusive så kallade elitförband som tränats i västliga center och utrustats med moderna utländska vapensystem.”

Två dagar senare, i sin årliga frågestund, noterade han att ***”sedan våra styrkor drev fienden från Kurskregionen har det strategiska initiativet stadigt varit i de ryska väpnade styrkornas händer. Vad betyder det? Det betyder att våra styrkor avancerar längs hela frontlinjen.”***

Andra har uttryckt liknande uppfattningar. Som en amerikansk beslutsfattare uttryckte det har Ryssland ”övertaget. Och det har de alltid haft. De är mycket större. De är mycket starkare. ... Till slut vinner storleken.”

En närmare granskning av data tyder dock på att Ryssland knappast håller på att vinna och – ännu mer intressant – att landet i ökande grad är en makt i nedgång.

För att bättre förstå krigets tillstånd och Rysslands prestation på stridsfältet ställs följande frågor: Hur framgångsrik har den ryska militären varit i att uppnå Kremls huvudmål? Vilka är de bredare konsekvenserna för USA och Europa? För att besvara dessa frågor granskar denna analys flera indikatorer på Rysslands prestation: döds- och förlusttal, ryska styrkors relativa framryckningstakt samt omfattningen av territoriella vinster. Bedömningen undersöker också tillståndet i Rysslands krigsekonomi, inklusive långsiktig ekonomisk utveckling.

Analysen har flera huvudfynd.

För det första har ryska styrkor lidit omkring 1,2 miljoner förluster (dödade, sårade och saknade) och upp till 325 000 döda sedan februari 2022. Ingen stormakt har lidit i närheten av dessa siffror i något krig sedan andra världskriget.

För det andra avancerar ryska styrkor anmärkningsvärt långsamt på stridsfältet.

I Pokrovskoffensiven avancerade de exempelvis med i genomsnitt endast 70 meter per dag – långsammare än några av de mest brutala offensiva kampanjerna under det senaste århundradet, inklusive det ökända och blodiga slaget vid Somme under första världskriget. Ryska styrkor har erövrat mindre än 1,5 procent av Ukrainas territorium sedan början av

2024. **För det tredje** håller Ryssland på att bli en andra- eller tredjerangs ekonomisk makt. Ekonomin visar tecken på påfrestningar på grund av kriget, även om den inte har kollapsat.

Den ryska tillverkningsindustrin minskar, konsumentefterfrågan försvagas, inflationen är fortsatt hög och landet står inför arbetskraftsbrist. Den ekonomiska tillväxten sjönk till 0,6 procent 2025, och Ryssland halkar efter inom nyckelteknologier som AI. Ryssland hade totalt noll företag bland världens 100 största teknikföretag mätt i börsvärde.

Resten av denna sammanfattning är uppdelad i tre delar. **Den första** ger en översikt över rysk strategi – mål och medel – i kriget i Ukraina. **Den andra** bedömer rysk militär och ekonomisk prestation. **Den tredje** presenterar korta slutsatser.

Ryska mål och medel

En effektiv strategi kräver att mål och medel för att uppnå dessa mål är i samklang. Putins främsta mål är att föra tillbaka Ukraina in i Rysslands intressesfär – antingen direkt genom militär erövring och annektering (som i delar av östra Ukraina) eller indirekt genom att installera en ryskvänlig allierad i Kiev. Dessutom strävar Putin efter att förhindra ytterligare Natoexpansion österut, antingen genom medlemskap eller genom en utvidgad amerikansk eller europeisk inflytelsesfär.

Putin har upprepade gånger – felaktigt – hävdade att Ukraina inte är och aldrig har varit ett självständigt land med en egen kultur, historia, religion eller språk. I artikeln ”Om den historiska enheten mellan ryssar och ukrainare” hävdade han vilseledande att ryssar, ukrainare och belarusier härstammar från det forna Rus och är ”förenade av ett språk (som vi nu kallar fornrussiska), ekonomiska band ... och – efter Rus dop – den ortodoxa tron.” Han fortsatte med att hävda att det ”inte fanns någon historisk grund” för idén om det ukrainska folket som en nation skild från ryssarna.

Efter att ha misslyckats med att återföra Ukraina till Rysslands omloppsbana genom att annektera Krim 2014 och därefter använda en kombination av reguljära och irreguljära styrkor i östra Ukraina under flera år, tog Putin till en konventionell invasion i februari 2022. Den ryska militären lyckades dock inte snabbt besegra de ukrainska styrkorna genom en blixtkrigskampanj och har i stället övergått till en utnöttningsstrategi.

Ett utnöttningskrig innebär att en krigförande part försöker nöta ned sin motståndare genom en serie fasta slag och stegvis förstörelse av militär materiel och personal. Det kännetecknas av höga förluster, stora materielutgifter och begränsade frontförflyttningar. Detta skiljer sig från manöverkrigföring, där angriparen försöker uppnå ett avgörande genom snabbhet och undvika blodiga ställningskrig.

Trots betydande utmaningar har Ryssland varit innovativt i sin användning av drönare, elektronisk krigföring och andra stridsmetoder. Ryskt taktiskt flyg har stött markförbanden, särskilt genom användning av långräckviddiga glidbomber och Shahed-drönare.

Rysslands flygkampanj mot ukrainska energi-, ekonomiska och militärindustriella mål har varit mycket destruktiv och har lämnat Ukrainas energisystem kapabelt att möta endast cirka 60 procent av den nationella efterfrågan på el i januari 2026, vilket har orsakat långvariga strömavbrott, även i Kiev.

Ryska militära och ekonomiska indikatorer

I detta utnöttningskrig har Ryssland haft det militära initiativet sedan ungefär januari 2024 och varit på offensiven. Men hur effektiv har den ryska militären varit?

Ryska förluster och dödstal

Enligt uppskattningar har ryska styrkor lidit nästan 1,2 miljoner förluster mellan februari 2022 och december 2025, varav mellan 275 000 och 325 000 döda. Ingen stormakt har lidit i närheten av dessa siffror sedan andra världskriget.

De sammanlagda ryska och ukrainska förlusterna kan uppgå till så mycket som 1,8 miljoner och kan nå 2 miljoner till våren 2026.

Ryska förluster är betydligt högre än de ukrainska, med en uppskattad kvot på cirka 2,5:1 eller 2:1. Ukraina kan ha lidit mellan 500 000 och 600 000 förluster, varav 100 000 till 140 000 döda.

Rysk genomsnittlig framryckningstakt

Rysslands långsamma framryckningstakt under de senaste två åren understryker krigets utnöttningskaraktär och svårigheten att bryta igenom befästa försvarsställningar.

I offensiven mot Pokrovsk avancerade ryska styrkor i genomsnitt cirka 70 meter per dag. I offensiven kring Chasiv Jar var takten cirka 15 meter per dag, och i offensiven mot Kupjansk cirka 23 meter per dag. I Zaporizjzja-regionen nåddes en snabbare takt på cirka 297 meter per dag under en begränsad period.

I samtliga offensiver har Ryssland misslyckats med att uppnå snabba genombrott som skulle få den ukrainska frontlinjen att kollapsa och möjliggöra omfattande territoriella vinster.

Territorium erövrat av Ryssland

Under 2024 erövrade ryska styrkor cirka 3 604 kvadratkilometer (cirka 0,6 procent av Ukraina). Under 2025 tillkom cirka 4 831 kvadratkilometer (cirka 0,8 procent).

Totalt har ryska styrkor erövrat omkring 75 000 kvadratkilometer (cirka 12 procent av Ukraina) sedan invasionen 2022 och kontrollerar omkring 120 000 kvadratkilometer (cirka 20 procent av Ukraina), inklusive områden som annekterades före 2022 såsom Krim och delar av Donbas.

Rysslands krigsekonomi

Den ryska ekonomin har klarat sig bättre än vissa förväntade sig efter västliga sanktioner, men visar tydliga tecken på påfrestningar. Tillverkningsindustrin minskade 2025 i den snabbaste takten sedan mars 2022. Konsumentefterfrågan har försvagats, inflationen är hög och arbetskraftsbrist råder. Tillväxten sjönk till 0,6 procent 2025 och väntas förbli låg 2026.

Ryssland har dessutom ett kapitalproblem: begränsade utländska investeringar och svårigheter att låna internationellt. Cirka hälften av statsbudgeten går till militären, försvarsindustrin, inrikes säkerhet och skuldservice. Kriget upprätthåller sysselsättning men skapar få långsiktiga produktiva tillgångar.

Ryssland halkar även efter inom tekniksektorn. Landet saknar företag bland världens 100 största teknikbolag mätt i börsvärde. Inom AI rankas Ryssland lågt internationellt. Även rymdsektorn har försvagats kraftigt.

Ett land i nedgång

Trots att Ryssland fortfarande besitter kärnvapen och en stor militär uppfyller landet knappt kriterierna för en stormakt vad gäller militära, ekonomiska eller vetenskapliga indikatorer. Förlusterna är de högsta för någon stormakt sedan andra världskriget, framryckningen är historiskt långsam och territoriella vinster begränsade.

Samtidigt visar vissa data att det folkliga stödet för kriget har minskat inom Ryssland. Trots detta verkar Putin oberörd av de höga förlusttalen, och den ekonomiska nedgången är osannolikt att tvinga Kreml till förhandlingsbordet på villkor acceptabla för Ukraina eller Europa.

Analysen pekar dock på flera sårbarheter – särskilt ekonomiska – som USA och Europa potentiellt kan utnyttja genom skärpta sanktioner och ökat militärt stöd till Ukraina.

Den stora ironin är att USA och Europa hittills inte fullt ut har utnyttjat sina ekonomiska eller militära påtryckningsmedel. Utan ökat tryck är det sannolikt att Putin fortsätter kriget – även om det skulle innebära miljontals ytterligare ryska och ukrainska förluster.

Sammanfattning

Artikeln hävdar att trots ryska påståenden om framgång i Ukraina betalar landet ett extremt högt pris för mycket begränsade vinster och uppvisar tecken på stormaktsnedgång.

Sedan invasionen i februari 2022 har ryska styrkor lidit omkring 1,2 miljoner förluster, varav upp till 325 000 döda – fler än någon stormakt i något krig sedan andra världskriget. De totala ryska och ukrainska förlusterna kan nå 2 miljoner till våren 2026. Förlustkvoten uppskattas till cirka 2–2,5 ryska soldater per ukrainsk.

Militärt har Ryssland haft initiativet sedan början av 2024, men framryckningstakten är mycket långsam – ofta mellan 15 och 70 meter per dag i större offensiver. Även de snabbaste framstegen har varit begränsade och har inte lett till något avgörande genombrott. Sedan början av 2024 har Ryssland erövrat mindre än 1,5 procent av Ukrainas territorium. Totalt kontrollerar Ryssland omkring 20 procent av Ukraina, inklusive områden som annekterades före 2022.

Kriget har utvecklats till ett utnötningskrig med höga förluster och små territoriella förändringar. Samtidigt har Ryssland visat viss militär anpassningsförmåga, bland annat genom användning av drönare, elektronisk krigföring och långräckviddiga vapen.

Ekonomiskt har Ryssland undvikit kollaps men visar tydliga tecken på påfrestning. Tillverkningsindustrin minskar, inflationen är hög, arbetskraftsbrist råder och tillväxten sjönk till 0,6 procent 2025. Omkring hälften av statsbudgeten går till militära ändamål. Landet saknar dessutom globalt ledande teknikföretag och halkar efter inom områden som AI.

Slutsatsen är att Ryssland, trots militär uthållighet och kärnvapenarsenal, uppvisar tydliga tecken på relativ nedgång som stormakt. Utan ökat tryck från USA och Europa är det sannolikt att kriget fortsätter, trots de mycket höga mänskliga och ekonomiska kostnaderna.

Artikel 7

Motmedel som dödar drönare är nästa frontlinje

De kan knappt tro det själva. På ett hemligt övningsområde norr om Kiev lär sig en grupp frivilliga grunderna i att skjuta ner drönare. Experimentet försöker återuppliva den improvisationsanda som präglade krigets första veckor. Deltidsenheten, som består av grafiska formgivare, skådespelare, jurister och en neurolog, känns mer som "Hemvärnet" än ett pretoriangarde. Men de känner att de har en plikt att försvara sina hem.

– Vi förbereder oss medan vi kan, säger den nya rekryten Oleksandra Azarkina, tidigare biträdande infrastrukturminister. – Vi vet inte vad morgondagen för med sig.

Ukrainas försvar mot Shahed-drönare är en av krigets viktigaste frontlinjer. Drönarna, som ursprungligen är iranska, erbjuder Ryssland ett billigt och träffsäkert alternativ till robotar. Tillsammans med den lättare Gerbera, som ofta används som lockbete eller för spaning, utgör de ryggraden i Rysslands kampanj mot Ukrainas ekonomi och elnät. Under lång tid kämpade Ukraina för att hitta motåtgärder. Nu förändras det, i takt med att **interceptor-drönare** växer fram som ett kostnadseffektivt försvar.

Interceptordrönare används för att:

- **jaga ner fiendedrönare**
- **förstöra kamikazedrönare**
- **skydda militärbaser eller städer**
- **ibland även stoppa små missiler eller raketer**

De är alltså en del av luftförsvar.

Drönaren som de frivilliga provflyger, Skyfalls P1-SUN, är en av de tre mest populära modellerna. Den ligger någonstans mellan en fyrrotordrönare och en minirobot. När ett mål identifierats lyfter piloten vertikalt och vinklar sedan drönaren 90 grader framåt så att den kulformade nosen leder. Den kan nå hastigheter på 350 km/h, tillräckligt snabbt för Rysslands propellerdrivna drönare. En liten laddning sitter i spetsen, men en ramning är ofta tillräcklig. De fungerar bra så länge det inte är för blåsigt eller blött och luftrummet är fritt från störsändning.

Mer avancerade interceptor-drönare är halvautonoma. Merops-drönaren, som produceras av ett företag grundat av Eric Schmidt, Googles tidigare chef, behöver bara styras in på visuellt avstånd innan den automatiskt angriper. Besättningarna uppskattar den högt, trots problem med att öka produktionen. Förhandsfavoriten är nu den lokalt utvecklade Sting, som med ett pris på 2 000 dollar kostar mindre än hälften så mycket.

Tillgång och kostnad är fortfarande de avgörande frågorna, säger överstelöjtnant Pavlo Verkhovod från 25:e luftburna brigaden:

– Det är meningslöst att skjuta ner 100 procent av drönarna om interceptor-drönaren kostar mer än målet.

Befälhavare säger att katt-och-råtta-spelet har skapat kapaciteter som skulle överväldiga de flesta västerländska försvarsmakter. **Ryssarna omarbetar drönare och taktik med några månaders mellanrum.** När ryska operatörer insåg att Merops-drönare attackerade underifrån, med himlen som bakgrund som siluetterade målen, började Shahed-drönarna flyga lägre. Senare införde de manövrar varannan minut för att lura algoritmer. Ingenjörer som studerar nedskjutna farkoster säger att drönarna använde Ukrainas egna mobil- och wifi-nätverk för navigering och växlade mellan noder med hjälp av tröghetssystem när de stördes. Ukraina har haft viss framgång med att störa detta, och Rysslands senaste försök att gå över till Starlink-enheter kan ha varit ett svar.

Redan innan Elon Musk i början av februari stängde av rysk tillgång till sina satelliter hade Ukraina vänt utvecklingen. I januari, ett år efter att interceptor-drönarna introducerades, förstörde landet rekordmånga 1 704 Shaheds – hälften av dem som avfyrades. Omkring 70 procent av nedskjutningarna gjordes med drönare. Resten sköts ner med en dyrare blandning av stridsflyg, helikoptrar och robotar. Den 412:e brigaden för obemannade system, även kallad "Nemesis", stod för en sjättedel av nedskjutningarna. Genom att verka utanför den militära byråkratin har Nemesis automatiserat processer från strid till pappersarbete.

– Vi arbetar som en startup, säger överstelöjtnant Artem Bielienkov, enhetens stabschef och tidigare finansanalytiker. – Misslyckas snabbt, bygg nya prototyper, testa och skala upp – eller lägg det i lådan och gå vidare.

Ukrainas nya försvarsdepartementsteam, lett av det 35-åriga teknikunderbarnet Mykhailo Fedorov, försöker sprida den modellen över hela försvarsmakten. Vid en pressträff den 23 februari presenterade ministern en tredelad vision för hur Ukraina kan återta initiativet på stridsfältet. **"Stänga himlen"** var första prioritet. De andra pelarna – att öka Rysslands förslitningstakt och pressa dess ekonomi – syftar till att göra Vladimir Putins krig mer uppenbart meningslöst.

Ukrainas befälhavare är övertygade om att de kan hantera denna generation av ryska drönare. – Huvudfrågan är ökad produktion, säger överste Bielienkov.

Men få förväntar sig att fienden står still. Försvarsmakten har redan mött de första experimentella jetdrivna drönarna, som med 400–500 km/h flyger snabbare än dagens interceptor-drönare. Det finns också fall där ryska drönare opererar i små svärmar. Om dessa projekt skalas upp kommer de att kräva nya svar.

Oleksij Honcharuk, tidigare premiärminister och ordförande i Nemesis expertråd, säger att drönarnas kraft växer exponentiellt.

– Varje år halveras en drönars storlek eller pris, eller så fördubblas dess räckvidd, säger han.

Sammanfattning

Ukraina utvecklar nya sätt att försvara sig mot ryska attackdrönare, särskilt de iranska **Shahed-drönarna** som används för att attackera landets elnät och ekonomi. Ett viktigt nytt motmedel är **interceptor-drönare**, som är billigare och mer effektiva än traditionella luftförsvarssystem. Dessa drönare kan flyga snabbt, ibland ramma eller spränga fiendens drönare i luften.

Frivilliga civila tränas också i att använda tekniken, vilket påminner om ett slags modern hemvärnsmodell. Samtidigt utvecklas mer avancerade, delvis autonoma interceptor-drönare som kan hitta och attackera mål själva.

Kriget har blivit ett **tekniskt kapplöpning** där båda sidor hela tiden ändrar taktik och teknik. Ukraina har haft framgångar – i januari sköts rekordmånga ryska drönare ner, varav omkring **70 % med andra drönare**.

Men utvecklingen fortsätter: Ryssland testar snabbare **jetdrivna drönare och drönarsvärmar**, vilket betyder att Ukraina måste fortsätta utveckla nya motåtgärder. Drönartekniken utvecklas snabbt och blir både billigare och mer kraftfull varje år.

Bärbar störutrustning ?

Artikel 8

Vad vi vet om drönanvändning i kriget med Iran

Två experter diskuterar hur drönarteknik formar ännu en konflikt och vad USA kan lära sig av Ukraina.

Samtal mellan Steve Feldstein och Dara Massicot

Publicerad 2 mars 2026

I sina anfall mot Iran använde USA för första gången i strid billiga engångsattackdrönare, och Iran har använt sina Shahed-drönare i stor omfattning med liknande syfte. Varför är detta anmärkningsvärt?

Steve Feldstein:

Det finns två aspekter här som jag tycker är betydelsefulla.

För det första visar USA:s användning av engångsattackdrönare, baserade på Irans Shahed-136-modell, att teknologisk innovation inte bara flödar i en riktning från mer avancerade stater till mindre avancerade. I stället visar det att innovation kan komma från många olika håll.

Irans konstruktioner har tydligt visat sina fördelar, bland annat i Ukraina, till den grad att Ryssland har investerat 2 miljarder dollar i en särskild fabrik för att producera dessa drönarmodeller (som de kallar Geran-2). Det är därför inte förvånande att USA också efterliknar denna design.

En andra viktig aspekt är att denna drönardesign visar betydelsen av **kostnadseffektivitet**. Enkelt uttryckt har USA inte obegränsade resurser. Det är mycket billigare att använda en LUCAS-drönare (Low-cost Unmanned Combat Attack System) som kostar cirka 35 000 dollar per styck, jämfört med Tomahawk-kryssningsrobotar som kostar ungefär 2,5 miljoner dollar styck i de senaste versionerna.

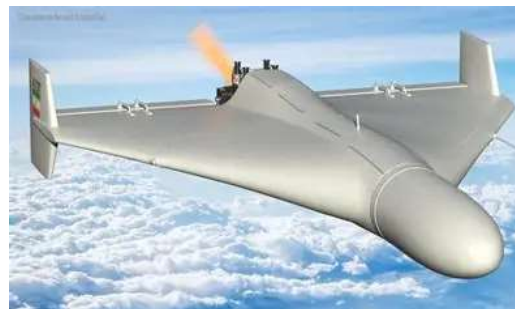
Även om Tomahawk kan ha en mycket högre träffsäkerhet begränsas användningen av priset. Dessa billiga drönare representerar en framväxande insikt i modern krigföring: **massa spelar roll, kostnad kan vara avgörande, och "tillräckligt god" precision kan ge stora fördelar.**

Dara Massicot:

Trots Rysslands omfattande och skadliga användning av engångsattackdrönare (Geran-2 och efterföljare) mot Ukraina under de senaste fyra åren, och Ukrainas utveckling av motåtgärder, verkar det inte som om de lågkostnadsförsvarslösningar som Ukraina använder har kopierats av Gulfstaterna eller av den amerikanska militären i regionen.

I den här konflikten avfyrar Iran hittills **hundratals Shahed-drönare** – lika många eller fler än ballistiska robotar – för att slita ner luftförsvaret hos Israel, USA och deras partner i Mellanöstern samt för att skada kritiska anläggningar.

De flesta skjuts ner – i en imponerande takt – men det kräver stora resurser: nästan konstant luftpatrullering och användning av markbaserade luftförsvarsystem som annars behövs för att stoppa inkommande iranska robotar.

Hur förändrar attackdrönare krigföringen? Vilken roll spelar de i konflikten i Mellanöstern?

Dara Massicot:

I Ukraina använder Ryssland långdistans-engångsdrönare för att utöka sin precisionsattackkampanj. De orsakar stora skador på Ukrainas kritiska infrastruktur och är ett stort problem för försvararna, främst på grund av den enorma volymen – hundratals varje dag.

Just nu använder Iran en blandning av ballistiska robotar och attackdrönare. Vissa träffar amerikanska militärbaser och annan kritisk infrastruktur samt civila byggnader. USA, Israel och Gulfstaterna lägger ned stora resurser på att neutralisera hoten genom attacker mot avfyrningsplattformar, stridsflygplan och avancerade luftförsvarsrobotar.

Metoderna är effektiva, men att bekämpa drönare på detta sätt är **resurskrävande och dyrt**, och det riskerar att snabbt tömma vissa typer av robotlager. Patriot-robotar måste särskilt användas mot ballistiska robotar, och lagerbrist kan uppstå om de används för mycket mot Shahed-drönare.

Utan tillräckliga punktförsvar vid amerikanska baser eller kritisk infrastruktur kommer vissa iranska drönare igenom och orsakar skador i Mellanöstern.

Steve Feldstein:

Trots framväxten av drönarkrigföring och fördelen med billig massproduktion jämfört med dyra precisionsvapen verkar konventionella vapen dominera i krigets tidiga skede. Om konflikten drar ut på tiden kommer dock resursbegränsningar att spela större roll. Vissa rapporter tyder på att USA:s lager av luftförsvarsrobotar kan få brist, vilket skulle öka drönarnas betydelse.

En annan sak att notera är det som The Economists försvarsredaktör Shashank Joshi kallar **”horisontell eskalation”** i kriget. Iran har redan svarat genom att attackera olika mål, bland annat genom att avfyr drönare och robotar mot Gulfstaterna och till och med skicka en drönare mot en brittisk bas på Cypern, tack vare sitt lager av medel- och långdistansdrönare.

Det är inte lika kraftfullt som det USA och Israel använder mot Teheran, men det är ett sätt för regimen att påföra sina motståndare kostnader. Om konflikten fortsätter kan detta bli allt viktigare.

Dara, du skrev nyligen om vad Ryssland lär sig av kriget i Ukraina, där drönare spelar en viktig roll. Hur kan dessa lärdomar gälla här?

Dara Massicot:

Ryssland har använt sin egen version av Shahed-drönaren mot Ukraina i fyra år. Sedan 2022 har den ukrainska militären utvecklat beprövade, skiktade lösningar för att skjuta ner tiotals eller ibland hundratals Shahed-drönare över Ukraina. De använder stridsflyg, helikoptrar, störning och **spoofing** samt punktförsvar med luftvärnskanoner, interceptor-drönare och andra lågkostnadslösningar.

Spoofing är en teknik där någon låtsas vara någon annan eller något annat för att lura ett system eller en person.

Iran använder liknande taktik som Ryssland och avfyrar hundratals Shahed-drönare mot amerikanska baser och anläggningar samt mot baser och kritisk infrastruktur i Gulfstaterna. Detta är troligen ett resultat av **kunskapsutbyte mellan Ryssland och dess partners**, inklusive Iran, Kina och Nordkorea.

Ukraina vill dela sin expertis om försvar mot Shahed-drönare med sina partners. Även om detta borde ha börjat för länge sedan är det nu dags att börja – och snabbt komma ikapp.

Den amerikanska militären och dess partners har vissa lösningar i sin operation *Epic Fury*, inklusive luft-till-luft-interception, viss elektronisk störning och markbaserat robotförsvar. Men de behöver fortfarande fler lågkostnads-punktförsvar vid viktiga anläggningar för att skapa ett **lagerbaserat försvar mot Shahed-drönare**, särskilt i en långvarig och intensiv konflikt.

Steve, du skrev nyligen om hur ”tillräckligt bra” drönare – inklusive Irans Shahed-drönare – har blivit geopolitiska verktyg. Spelar det en roll här?

Steve Feldstein:

En viktig poäng är att världen går in i en **ny era av drönarkrigföring**, där obemannade flygplan sprids på slagfältet i både stora och mindre konflikter. De ger nya möjligheter för motståndare på marken och erbjuder asymmetriska sätt för svagare militärer att orsaka kostnader för starkare.

År 2025 visade data att det fanns **58 272 luft- och drönarrelaterade händelser** som ledde till **32 769 dödsfall**. Dessa siffror kommer bara att öka när drönare blir ett standardinslag på slagfältet.

Vad kommer ni att följa när det gäller drönanvändning när denna konflikt utvecklas?

Dara Massicot:

Jag kommer att följa om **nedskjutningsgraden** för ballistiska robotar och engångsattackdrönare förändras över tid, eftersom markbaserade luftförsvarsrobotar inte är obegränsade, och USA samt dess partners har haft lagerproblem i flera år.

Steve Feldstein:

Jag kommer att följa hur Iran och dess allierade använder sina drönanlager, hur USA, Israel och deras partners svarar, och vilka nya lärdomar som uppstår kring användningen av dessa verktyg.

Sammanfattning

1 Billiga attackdrönare blir allt viktigare i krig.

USA använde för första gången billiga engångsattackdrönare i strid mot Iran, inspirerade av Irans egna Shahed-drönare.

2 Kostnad är en avgörande faktor i modern krigföring.

En drönare kan kosta runt **35 000 dollar**, medan en kryssningsrobot kan kosta **2,5 miljoner dollar**. Därför kan många billiga drönare vara mer effektiva än få dyra vapen.

3 Iran använder stora mängder drönare.

Iran skickar **hundratals Shahed-drönare** mot Israel, USA och deras allierade för att överbelasta luftförsvaret och skada infrastruktur.

4 Försvaret mot drönare är dyrt och resurskrävande.

Även om de flesta drönare skjuts ner kräver det avancerade luftförsvarssystem, flygpatruller och robotar som egentligen behövs mot större hot.

5 Ukraina har utvecklat effektiva försvarsmetoder.

Ukraina använder en kombination av flygplan, helikoptrar, störning av signaler, luftvärnskanoner och egna interceptor-drönare för att stoppa ryska drönare.

6 Drönarkrigföring växer snabbt globalt.

Drönare ger mindre och svagare militärer möjlighet att orsaka stora kostnader för starkare motståndare, och de blir allt vanligare på slagfältet.

☑ Kort sagt:

Billiga massproducerade drönare förändrar krigföring genom att göra det möjligt att angripa mål i stora mängder till låg kostnad, samtidigt som de tvingar motståndaren att använda dyra försvarssystem.

Grundare av **BlåGula** Styrkorna
Ukrainare och Svensk
Aleks Jatsoun

"Tre musketerare för Ukraina

Ni har kanske redan sett bilden på dessa herrar tillsammans med Sveriges försvarsminister Pål Jonson vid invigningen av utställningen på Arsenalen, Sveriges Försvarsfordonsmuseum – Swedish Tank Museum.

Jag har länge velat presentera dem för er. I dag vill jag passa på att berätta om deras roll i tillkomsten av Dröningarinsamlingen och i utvecklingen av Blågula Styrkorna.

För exakt två år och en månad sedan – kvällen den 6 februari – träffade jag en av Blågula Styrkornas trogna givare, Gunnar Björk, för en middag och för att överlämna en tavla från Ukraina. Han föreslog att vi även skulle ses nästa dag på Centralstationen innan han reste vidare norrut mot Tornedalen.

Jag och min fru Natalie kom dit för att vinka av Gunnar. Där presenterade han oss för en av sina gamla goda vänner – Lars Sefastsson.

Lasse blev genast mycket intresserad av våra då ganska blygsamma planer: att samla in pengar till ungefär två dussin drönare. På den tiden bestod vårt Blågula Styrkornas nätverk av omkring 300 personer.

Men från den stunden började allt röra sig i en helt annan hastighet.

Snart introducerades jag för ytterligare några pensionerade yrkesofficerare. Och då började tåget verkligen rulla. Alla kontaktade sina egna nätverk, spred information om insamlingen – och visade mig ett stort förtroende.

De tre herrarna på bilden – Lasse Lars Sefastsson, Lars-Göran Hansson och Lars Navander, pensionerade arméofficerare – blev snabbt en bärande konstruktion i det som växte fram både som organisation och som nätverk: Blågula Styrkorna .

Nätverket växte genom hårt arbete. Resultatet ser ni själva:

925 levererade drönare, dussintals fordon till Ukrainas Väpnade Styrkor, och mycket mer.

Det var jag som en gång döpte detta lilla team till "musketerarna". En kväll såg jag hur de tillsammans tog strid mot några ganska motvilliga byråkrater i en ideell organisation – allt för att få igång en insamling. De kämpade för den Goda saken.

En för @alla – alla för en.

Jag vill avsluta deras presentation med en liten litterär parallell. I berättelsen om kosackerna frågar hjälten Taras Bulba sina kämpar mitt under striden:

“Finns det ännu krut i kruthornen?
Har kosackernas kraft inte svikit?
Böjer sig kosackerna?”
Och svaret blir:

Ja, det finns fortfarande krut i kruthornen.
Kosackernas kraft har inte svikit.

Kosackerna böjer sig inte.
Så är det också med dessa musketerare.
De har lämnat aktiv tjänst för länge sedan – men de har fortfarande kraft, energi och mod.
Och det finns fortfarande krut i kruthornen hos dessa pensionerade musketerare i Hans
Majestäts armé – officerare ur den svenska arméns generation från det tjugonde århundradet.

**På bilden - Tre musketerare för Ukraina med Ukrainas ambassadör till
Sverige Svitlana Zalishchuk**

r

Bra sammanfattning av rysk framryckning

Vad vi gör för Ukraina?

Du är välkommen

Varje måndag Norrmalmstorg

Blå Gula Styrkorna hos ARSENALEN
Strängnäs Ukraina utställning

Lars Göran
Hansson

Lars
Sefastsson

Försvars-
ministern

Lars
Navander

Föredrag, denna gång för
GALÄRERNA Nynäshamn

Info-Brev

